

"Dezenformasyon, Doğru Haber ve Bilgi Alma Hakkını Tehdit Ediyor"

→ İdris KARDAŞ

T.C. İletişim Başkanlığı Dezenformasyonla Mücadele Merkezi Koordinatörü

Dezenformasyonu çeşitli yönleriyle ele aldığımız bu sayımızda T.C. İletişim Başkanlığı bünyesinde faaliyet gösteren Dezenformasyonla Mücadele Merkezi (DMM) Koordinatörü İdris Kardaş ile dezenformasyon kavramını, Dezenformasyonla Mücadele Merkezi'nin çalışmalarını, yapay zekâ ürünlerinin dezenformasyona etkisini ve kriz dönemlerinde dezenformasyonun toplumsal etkilerini konuştuk.

TRT Akademi Dergisi: Dezenformasyon kavramı modern literatürde yeni bir olgu gibi görünüyor. Ancak tarihsel bir bağlamda değerlendirdiğimizde, dezenformasyonun geçmişi hakkında neler söyleyebilirsiniz? Ayrıca bilgi düzensizliği kavramı ve alt türleri hakkında da bilgi verebilir misiniz?

İdris Kardaş: Dezenformasyon, literatürümüzde yeni bir kavram gibi görünse de aslında insanlık tarihinin başından beri var olan bir olgudur. Günümüzde sosyal medyanın etkisiyle bu kavram daha yaygın hâle geldi ancak yalan ve yanlış bilginin tarihi çok eskilere dayanıyor.

Mesela, MÖ 1200'lü yıllarda Mısır Kralı II. Ramses'in, Kadeş Savaşı dönüşünde halkına zafer kazandığını göstermek için tapınaklara kazıttığı hiyeroglifler buna iyi bir örnektir. Oysa daha sonra Kadeş Barış Anlaşması'nın bulunmasıyla bu zaferin kesin bir galibiyet olmadığı ortaya çıkmıştır. Tarih boyunca bu tür yanıltıcı bilgiler bazen toplumu birleştirmek için bazen de ticari kazanç amacıyla kullanılmıştır. Örneğin, 1835'te The Sun gazetesinin "Büyük Ay Aldatmacası" hikâyesiyle sahte bir başarı elde etmesi, ticari motivasyonlu dezenformasyon örneklerinden biridir.

Ancak bugün teknolojinin gelişmesiyle birlikte dijital iletişim ekosistemi, yanlış veya yanıltıcı bilgiler üzerine daha fazla düşünme ve bu konudaki kavramları netleştirme ihtiyacını beraberinde getirdi. Bu da bizi dezenformasyon ve bilgi düzensizliği kavramlarını detaylı bir şekilde ele almaya yönlendiriyor.

Modern dönemde bilgi düzensizliği ilk kez 2017 yılında Avrupa Konseyi'nin bir raporuyla kavramsallaştırıldı. Bilgi düzensizliği, özellikle internet ve sosyal medyada yayılan bilgi kirliliğini anlamak için kullanılan bir terimdir. Genel olarak yanlış bilginin kasıtlı ya da kasıtsız bir şekilde üretilmesi ve yayılmasını ifade eder. Bilgi düzensizliği, üç ana başlık altında incelenebilir: mezenformasyon, dezenformasyon ve malenformasyon.

Mezenformasyon (yanlış bilgi), kasıtsız olarak yayılan yanıltıcı bilgiyi ifade eder. Burada niyet önemlidir, bilgi doğru zannedilerek paylaşılır ancak hatalıdır. Örneğin, yanlış bir tarihin paylaşılması ya da çeviri hataları buna örnek verilebilir.

Dezenformasyon, bilerek ve isteyerek yanlış veya yanıltıcı bilgi üretilmesi ve yayılmasıdır. Kasten manipüle edilmiş içerikler, uydurma komplo teorileri veya yalan haberler bu kapsamda değerlendirilir. Dezenformasyonun amacı, yanıltıcı olmanın ötesinde zarar vermektir.

Malenformasyon, doğru bilginin kasıtlı olarak zarar verme amacıyla paylaşılmasıdır. Burada bilgi doğru olsa da niyet olumsuzdur.

Kamuoyu genelde dezenformasyon kavramına odaklanıyor, bu da oldukça doğal. Ancak bilgi düzensizliğinin bu üç türünü anlamak, meseleyi daha geniş bir çerçevede değerlendirmek açısından önemli.

TRT Akademi Dergisi: Dezenformasyona karşı İletişim Başkanlığı bünyesinde kurulan Dezenformasyonla Mücadele Merkezinin (DMM) yöneticiliğini yapıyorsunuz. Dezenformasyonla Mücadele Merkezi hangi ihtiyaçlar doğrultusunda kuruldu ve ne yapmaktadır?

İdris Kardaş: Sayın Cumhurbaşkanı'mızın ulusal ve uluslararası arenada öncülüğünü üstlendiği hakikat mücadelesi bu konunun temel unsuru oldu elbette. Malumunuz Sayın Cumhurbaşkanı'mızın konu her ne olursa olsun, hangi ortamda olursa olsun, hangi gerekçeyle olursa olsun sıkı bir hakikat savunucusu olduğunu bilmeyen yok. Dolayısıyla Sayın Cumhurbaşkanı'mız liderliğinde Türkiye'nin, dünyanın başına bela olan ve küresel tehditler kapsamında birinci sıralarda gösterilen dezenformasyona karşı küresel barış ve insanlık için çalışmalar yapması da kaçınılmaz oldu. Bugün Türkiye Cumhuriyeti olarak dezenformasyonu, yapay zekâ teknolojilerini, bunların faydalarını ve zararlarını en iyi takip eden ülkelerin başında geliyoruz. İletişim Başkanımız Sayın Fahrettin Altun bu alanda Türkiye'nin en iyi iletişim bilimi profesörlerinden birisidir. Bu konularda yıllarca çalışmalar yapmış ve önemli kitapları var. İnsanlığın karşı karşıya olduğu bu tehlikeyi Türkiye'de özellikle ilk dile getirenlerdendir. Hem Sayın Cumhurbaşkanı'mızın hakikat mücadelesinin en yakın tanıklarından biri olması hem ülkemizin bu alandaki tehditlere karşı koyması gerekliliğini en iyi bilenlerden biri olması hem de bu konudaki geniş bilgi birikimi ve vizyonu böyle bir merkezin kurulması sonucunu doğurdu.

DMM, 5 Ağustos 2022 tarihinde, ülkemize karşı yürütülen sistematik dezenformasyon kampanyalarına karşı müstakil bir birim olarak kuruldu. Kurucu Koordinatörlük görevi de bana nasip oldu. Merkezimiz gerek yurt içi gerek yurt dışı kaynaklı algı operasyonlarının, komplo teorilerinin ve manipülasyon girişimlerinin önemli bir parçası olan dezenformasyonun erken aşamada tespitini ve eş zamanlı olarak ele alınmasını hedefliyor ve bu metodolojiyle çalışmalarını yürütüyor.

Bununla birlikte devletin tüm kurum ve kuruluşlarıyla etkili ve verimli bir iletişim süreci yürütüyoruz. Kurumlardan doğru bilgi akışını sağlıklı bir şekilde elde ediyor ve bunları doğru araçlarla kamuoyuna sunuyoruz. Sadece yalan haberleri yalanlama işlevi değil aynı zamanda önemli konularda enformasyonu sağlayarak da dezenformasyonla mücadele ediyoruz.

Kamuoyunun kılcal damarlarına ulaşacak seviyede geniş bir iletişim ağıyla çalışıyoruz. Her kesimle çok güçlü ilişkilerimiz var. Zira dezenformasyonla mücadelenin görüşü ne olursa olsun toplumun tüm kesimlerine zarar verdiğini, herkes için bir tehdit unsuru olduğunu biliyoruz. Bunu, ilişkide olduğumuz herkes de çok iyi biliyor. Dolayısıyla gerek konvansiyonel medyada gerekse de sosyal medyada hızlı bir şekilde ve doğru bir dille, kanıt ve belgeleri de ortaya koyarak dezenformasyonla mücadele ediyoruz.

DMM, bu görev ve sorumluluk doğrultusunda, doğru bilginin kamuoyuna ulaşmasını sağlayarak demokratik süreçleri korumak, ulusal güvenliğe yönelik propaganda kampanyalarını bertaraf etmek, toplumda dezenformasyona karşı bir farkındalık oluşturmak gibi amaçlarla kurulmuştur.

TRT Akademi Dergisi: Teknolojinin dezenformasyonla mücadelede rolü nedir? Yapay zekâ ürünü olan araçlar dezenformasyon tespiti ve engellenmesinde nasıl kullanılıyor? Bu teknolojilerin daha güvenilir hâle gelmesi mümkün mü?

İdris Kardaş: Öncelikle şunu ifade etmek isterim: Teknolojik gelişmelere, özellikle yapay zekâda yaşanan sıçramalara ne kategorik olarak karşıyız ne de koşulsuz savunucusuyuz. Bizim önceliğimiz, bu teknolojileri milletimizin ve devletimizin menfaatine olacak şekilde nasıl kullanabileceğimizi ve onlardan nasıl faydalanabileceğimizi belirlemektir.

Günümüzde yeni teknolojiler hem dezenformasyon üretiminde hem de dezenformasyonla mücadelede kritik bir rol oynuyor. Yapay zekâ (AI) ve ma-

kine öğrenimi (ML) tabanlı araçlar, yanlış bilgi ve sentetik içerik üretiminde kullanılabilirdiği gibi bu tür içeriklerin tespiti, analizi ve yayılımını engelleme süreçlerinde de önemli bir araç hâline geldi. Ancak bu teknolojiler henüz oldukça yeni. Her ne kadar hızla gelişiyor olsalar da hâlâ aşılması gereken mesafeler var.

Gelişmiş AI destekli sistemler, içerik denetimi, gerçek kontrolü ve yanlış bilgilerin tespitine yardımcı olmak için kalıpları, dil kullanımını ve bağlamı analiz edebiliyor. Dezenformasyon ve mezenformasyon arasındaki nüansların anlaşılmasını içerik analizi ile tespit edebiliyor. Özellikle dijital ortamlarda üretilen sentetik görüntü ve seslerin tespiti için yapay zekâ modellerinin büyük rol oynayacağını öngörüyoruz.

TRT Akademi Dergisi: Bireylerin dezenformasyona karşı alabileceği önlemler nelerdir? Bir haberin veya bilginin doğruluğunu bireyler nasıl kontrol edebilir?

İdris Kardaş: Dezenformasyon kampanyaları genellikle bireylerin kimlik, inanç veya ideolojisi ile ilgili ani duygu yoğunluğuna neden olacak şekilde tasarlanıyor. Bu nedenle dezenformasyona karşı bireysel mücadelede temel ilke, bir bilgiye duygusal tepki vermektir kaçınmaktır. Kısa süreli bir düşünce koridorunda sorulacak, "Bu bilgi doğru olabilir mi? Kim bu bilgiyi paylaşmamı istiyor? Neden?" gibi sorular, ani tepkilerden kaçınmayı ve dolayısıyla mantıklı hareket etmeyi berberinde getirir.

Başka bir önemli husus, bireylerin dijital platformlarda karşısına çıkan sponsorlu içeriğe kesinlikle dikkat etmesi gerekiyor.

Bunların yanı sıra bireylerin karşılaştıkları bilgilerin hangi kaynaktan geldiğini araştırması, diğer güvenilir kaynaklara göz atması, tarih ile bağlamı kontrol etmesi ve şüpheli bir yaklaşım geliştirmesi dezenformasyonla bireysel mücadele için önemli bir basamağı oluşturur.

TRT Akademi Dergisi: Dijital medyada insanların, "Doğrusu neymiş girip bir doğrulama kuruluşuna bakayım." eğiliminde olmadığını görüyoruz. İçeriklerin doğru olduğunu daha etkin gösterebilmek için onay almış içerik rozetleri gibi bir girişimin faydalı olacağını düşünüyor musunuz?

İdris Kardaş: Bireylerin doğrulama eğiliminde olmamalarının, alışkanlıkları ile yakından ilişkili olduğunu düşünüyorum. Alışkanlıklar, bireylerin

dijital medyadaki davranışlarını büyük ölçüde etkiliyor. Dezenformasyonla Mücadele Merkezimiz tarafından yürütülen eğitim çalışmalarımızın hedeflerinden biri de toplumsal farkındalığın oluşturulması ve topluma doğrulama alışkanlığı edindirmek.

Doğru bilgiyi teşvik etmek ve dezenformasyonla mücadele etmek için onay almış içerik rozetleri etkili bir yöntem olabilir. Ancak bu sistemin başarısı, şeffaflık, tarafsızlık, teknolojik doğruluk ve toplumsal kabul gibi faktörlere bağlı. Ayrıca burada hangi kurum veya otoritenin "onaylama" yetkisine sahip olacağı da çok önemli.

TRT Akademi Dergisi: Konvansiyonel medyanın organizasyon şemasında haber, iç yapımlar ve insan kaynakları gibi birimlerin yanı sıra 'Dezenformasyon ve Doğrulama' biriminin de yer alması sürece ne ölçüde katkı sağlar?

İdris Kardaş: Genel olarak gazeteciliğin temelinde doğrulama, teyit var zaten. Her gazetecinin doğru haber yapması, gelen bilgilerin doğrulunu teyit etmesi, doğru bilginin peşinde koşması kendi meslek ilkeleri ve kendine olan saygısının bir gereğidir.

Ancak her zaman var olduğu gibi bugün de kendi gerçeklerine inanmak isteyen veya ideolojik çıkarlarını ön planda tutarak kasıtlı olarak gerçeklerden kaçan gazeteciler ve yayın kuruluşları mutlaka vardır. Şu an bazı yayın kuruluşları sosyal medya hesaplarında veya dijital mecrada gördüğü bir olayı reyting kaygısıyla doğruluğunu, arka planını araştırmadan, hemen ekranlarına veya sayfalarına taşıyabiliyor. Kamu yayıncılığı bağlamında hassas davranan TRT gibi kurumların dezenformasyon konusundaki hassasiyeti bu açıdan örnek olabilir.

TRT Akademi Dergisi: Toplumun dezenformasyonla mücadelede bilinçlendirilmesi için ne tür projeler yürütüyorsunuz? Yapılan çalışmaların etkisi hakkında geri dönüşler alıyor musunuz?

İdris Kardaş: Dezenformasyonla Mücadele Merkezi olarak, kurulduğumuz günden itibaren dezenformasyona karşı toplumsal bağımsızlık kazandırma ve toplumsal mücadelenin teşviki için birçok çalışma yürütüyoruz. Bu çalışmalar kapsamında; dezenformasyonla mücadele konusunda rehber diyebileceğimiz yayınlar yapıyoruz. Bu yayınlar dijital ve konvansiyonel iletişim araçları vasıtasıyla kamuoyu ile paylaşılıyor. Seminer, konferans ve panel gibi farkındalık artırıcı kampanyalar düzenliyoruz. Bugüne kadar birçok

üniversite, kamu kurum ve kuruluşu ve STK ile dezenformasyonla mücadele bilincinin oluşması için interaktif deneyimler sunan programlar düzenledik ve düzenlemeye de devam ediyoruz. “Dezenformasyonla Mücadele Eğitici Eğitimi” projemizle, Türkiye’nin birçok noktasında dezenformasyonla mücadele konusunda eğitim verebilecek eğiticiler yetiştiriyoruz. Bu eğitimler sayesinde toplumun her kesimine ulaşmayı hedefliyoruz. Türkiye’nin birçok şehrinde kurumlarla protokoller yapıyor ve her şehirde bir seferberlik ruhu içerisinde uzun süreye yayılan dezenformasyon eğitimleri veriyoruz. Eğiticiler vasıtasıyla hemen her kesime ulaşıyoruz. Türkiye’nin birçok şehrinde yapay zekâ ve dezenformasyon konularında konferanslar verdim. Şu ana kadar 44 üniversitede dezenformasyonla mücadele toplulukları, kulüpleri kurduk. Böylelikle gençler vasıtasıyla her şehirde enerjisi ve heyecanı yüksek dezenformasyonla mücadele çalışmaları yürütüyoruz. Her üniversitenin o şehirde yaşayan insanlarına dezenformasyon konusunda eğitim vermesini, bu alanda çalışmalar yapmasını sağlıyoruz. Dijital etkileşimden ziyade bire bir, yüz yüze olarak bu eğitimleri yapıyoruz.

TRT Akademi Dergisi: Dezenformasyonun toplumsal etkileri nelerdir? Özellikle doğru bilgiye ulaşmanın kritik öneme sahip olduğu kriz dönemlerinde (afet, terör, savaş vb.) nasıl bir etki gözlemliyorsunuz? Gerek bireysel gerekse de kurumsal anlamda nasıl hareket edilmeli, hangi kanaldan gelen bilgiye güvenmeliyiz?

İdris Kardaş: Dezenformasyon, doğru haber ve bilgi alma hakkını tehdit ediyor. Temelde bu konu bir insan hakkı ihlali olarak değerlendirilmeli. Toplumsal barışı ve demokrasiyi zedeliyor. Dolayısıyla ulusal güvenlik ve genel olarak demokrasiye karşı bir tehdit unsuru olarak görülmelidir. Medyaya duyulan güveni sarsıyor, seçim güvenliğini, ekonomiyi ve ülke imajını olumsuz etkiliyor, halk sağlığını tehdit edebiliyor. Dolayısıyla bir harp unsuru olarak değerlendirildiğinde dezenformasyon, günümüzün en güçlü silahlarından biri olarak görülüyor.

Dezenformasyon, seçim süreçlerinde toplum iradesini manipüle ederek ve demokratik süreçleri baltalayarak ülkelerin geleceğini olumsuz yönde etkileyebilecek bir güce sahiptir.

Bunların yanı sıra, özellikle doğal afetler, salgınlar, ekonomik krizler veya siyasi belirsizlik dönemlerinde dezenformasyonun yarattığı etkiler daha yıkıcı

olabilir. Bu süreçlerde dezenformasyon panik, güvensizlik, yanlış kararlar ve krizlerin derinleşmesi gibi sonuçlar doğurabilir. Kriz yönetimini zorlaştırabilir, kamu kaynaklarının yanlış kullanımına sebep olabilir ve en önemlisi toplumsal kutuplaşmayı derinleştirebilir. Ayrıca, krizden etkilenen bireyler üzerinde ciddi psikolojik yıkıma ve zihinsel yıpranmaya yol açabilir.

Dolayısıyla bu süreçlerin tamamında resmî kurumlardan gelecek açıklamalar her zaman dikkate alınmalıdır. Bu tutum sadece kamuoyu için değil medya kurumlarımız için de geçerlidir. Kriz süreçlerinde yürütülen dezenformasyon kampanyalarının önüne geçebilmek için doğru bilgiyi hızlı bir şekilde yaymak da kamunun görevidir. İşte Dezenformasyonla Mücadele Merkezimizin bu süreçlerde yürüttüğü bilgilendirme faaliyetlerinin amacı da budur. 6-8 Şubat depremleri sürecinde kamuoyunu doğru bilgilendirmek için çok yoğun şekilde çalıştık. Elimizden geldikçe sahadan gelen her bilgiyi titiz bir şekilde inceleyerek doğru bilgiyi kamuoyu ile paylaştık. Böylesine büyük bir felaketin ilk saatlerinden başlayarak sistematik dezenformasyon saldırılarına nasıl maruz kaldığımızı ülkece gördük. Bunlara karşı ilk andan itibaren hızlı ve etkin bir şekilde mücadele ettik.

TRT Akademi Dergisi: Toplumun dezenformasyonla mücadelede bilinçlendirilmesi için ne tür projeler yürütüyorsunuz? Yapılan çalışmaların etkisi hakkında geri dönüşler alıyor musunuz?

İdris Kardaş: İlk olarak dezenformatif içeriklerle hızlı şekilde mücadele ediyor ve topluma doğru bilgiyi hızlı şekilde iletmek amacıyla 7 gün 24 saat çalışıyoruz. Ulusal ve uluslararası düzeyde yayımlanan binlerce dezenformatif haber ve içeriğin doğrusunu kamuoyuyla paylaşıyoruz. Bu çalışmanın kendisi, dezenformasyonla mücadele bağlamında toplumsal bir farkındalık yarattı. Bunun yanı sıra ülke genelinde başlattığımız eğitimlerimiz hız kesmeden devam ediyor. Dezenformasyonla mücadele konusunda dikkat etmemiz gerekenler ve temel kavramların yer aldığı "Dezenformasyon Rehberi" mizi yayınladık. Ayrıca ulusal ve uluslararası içeriklerin yer aldığı Dezenformasyon Bültenlerimizi haftalık olarak İletişim Başkanlığımızın web sayfasında yayınlamaya devam ediyoruz. Toplumsal olarak tespit edilen yalan haber ve içeriklerin tarafımıza bildirilmesi amacıyla Dezenformasyon Bildirim Sistemi'ni hayata geçirdik. 07 Ekim 2023 tarihinden itibaren İsrail'in Filistin'e yönelik saldırılarını meşrulaştırmak için servis ettiği yalan haberleri ele alan ve 7 dilde hizmet veren "theliesofisrael" web platformumuzu kurduk. Dezen-

formasyonu temel alacak şekilde yapay zekâ, algoritma, sosyal medya konularında uzman, gazeteci ve akademisyenlerin katılımları ile çeşitli paneler gerçekleştirdik. Dezenformasyona maruz kalmamak için neler yapılması gerektiğine dair yönergeler hazırladık ve tüm kamu kurum ve kuruluşlarına dağıttık. Üniversitelerimizde Dezenformasyonla Mücadele Toplulukları kurulması ve gençlerimizin bu konuda farkındalığa sahip olması noktasında destek verdik.

İletişim Başkanlığı Dezenformasyonla Mücadele Merkezi olarak çalışmalarımızı toplumun tüm kesimlerini de kapsayacak şekilde ele alıyoruz. Bu noktada interaktif ve toplumu merkeze alan çalışmalarımıza vatandaşlarımızın gösterdiği yakın ilgi ve olumlu geri dönüşler bizi çok memnun ediyor.

TRT Akademi Dergisi: Dijital platformların dezenformasyonla mücadelede sorumluluğu nedir?

İdris Kardaş: Yapılan çalışmalar günümüzde dezenformatif paylaşımların doğru paylaşımlara oranla 6 kat daha hızlı yayıldığını ortaya koyuyor. Bu hızın altında yatan en stratejik neden hiç kuşkusuz sosyal medyanın gelişimidir. Dolayısıyla bu durum, dijital platformların bu konudaki sorumluluklarını önemli hâle getiriyor. Her ne kadar algoritmaların maddi gerekçelerle kullanıldığı gerçeği söz konusu olsa da bu sistem kullanıcıların dezenformatif içeriklere daha fazla maruz kalmalarına sebep oluyor. Bu sebeple dijital platformların, algoritmalarını dezenformatif içerikleri göz önünde bulundurarak güncelleme sorumluluğu bulunuyor. Tabii, bunun gerçekleşmesi günümüz şartlarında pek mümkün görünmüyor. Ancak hem maddi çıkarlarını koruyacak hem de dezenformasyonu önleyecek bazı önlemler almaları elbette mümkündür. Bu yönde bazı sistemler geliştirdiklerini görmekteyiz. Bu sistemlerin kolay ve toplum tarafından daha yaygın bir şekilde kullanılması büyük önem taşıyor. Sadece belirli kullanıcıların tekelinde olacak şekilde uygulanan not verme ve haber doğrulama sistemleri ise etik ve objektif olmayan oldukça uzak olacaktır. Aynı zamanda sahte hesaplar ve botlara yönelik alınacak önlemler de dezenformasyonun önüne geçmek için çok etkili bir yol olacaktır.

TRT Akademi Dergisi: Güncel küresel siyasi meseleler bağlamında özellikle İsrail'in Filistin ile ilgili yürüttüğü dezenformasyon kampanyasını nasıl değerlendiriyorsunuz? Küresel medyanın bu dezenformasyonun bir parçası

olduğu düşünüldüğünde ülkemiz kurumlarına ve vatandaşlarımıza ne gibi sorumluluklar düşmektedir?

İdris Kardaş: Öncelikle İsrail'in Filistin'e yönelik uyguladığı dezenformasyon politikalarının, İsrail'in kuruluşu kadar eski olduğunu vurgulamak gerekir. İsrail, işgal ettiği toprakları sahiplenme ve kuruluşuna yönelik meşrulaştırma çabalarıyla birlikte, bu süreçte Filistinlilere uyguladığı insan hakları ihlallerini gölgelemeye yönelik çok sistematik, bilinçli ve yoğun bir dezenformasyon politikasını yıllardır yürütmektedir. Küresel ölçekte etkili olan bilgi ve algı üretim merkezleri, ne yazık ki İsrail'in söz konusu dezenformasyon politikasının taşıyıcısı durumundadırlar. Dolayısıyla da bunca işgal, zulüm ve katliama rağmen İsrail bugüne kadar dünya kamuoyundan yeterince tepki görmemiştir.

Ancak 7 Ekim 2023 sonrasında durum değişmeye başladı. Gerek katliamların büyüklüğü ve yıkıcı etkisi gerekse de İsrail'in katliamı meşrulaştırmak için kullandığı argümanların Türkiye tarafından hızlı ve etkili bir şekilde çürütülmesi ilk defa meşruiyeti İsrail aleyhine döndürmeye başladı. İsrail'in dezenformasyonları dünya kamuoyunda beklenen etkiyi oluşturamadı. DMM olarak ilk günden beri çok yoğun bir şekilde İsrail'in yalanlarını belgeleriyle, kanıtlarıyla, görsellerle çürütmeyi başardık. Bunları İngilizce, Arapça ve İbranice olarak da tüm dünyayla paylaştık. Birçok uluslararası medya kuruluşu, sosyal medya aktörleri bu yalanları ifşa etmemizle birlikte doğru bilgiyi dünya kamuoyuna ulaştırmaya başladı. İsrail ilk kez meşruiyet açısından büyük bir yara aldı. Bu süreç sonunda başta Batı toplumları olmak üzere dünya kamuoyunun bir kısmı ilk kez bu kadar açık ve net bir şekilde Filistinlilerin yanında yer aldı.

Yukarıda, yürüttüğümüz projelerden bahsederken de belirttiğim gibi İsrail'in dezenformasyonlarının tamamının 7 farklı dilde yer aldığı "theliesofisrael" adlı platformu oluşturduk ve bu platform ile İsrail'in yalanlarını dünyanın her köşesine yaymak için yoğun bir çalışma içerisindeyiz.